

Міністерство освіти і науки України
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди
Запорізький національний університет
Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Електронне видання

*Актуальні питання підготовки майбутніх фахівців педагогічної освіти в
умовах європейської освітньої інтеграції*

МАТЕРІАЛИ

*Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною
участю
14 червня 2024 року*

Мелітополь-Запоріжжя 2024

УДК 378.091.212:37(100)(062.552)

Актуальні питання підготовки майбутніх фахівців педагогічної освіти в умовах європейської освітньої інтеграції: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (14 червня 2024 р., м. Запоріжжя). Мелітополь-Запоріжжя, 2024. 147 с.

Друкується за рішенням Вченої ради Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (протокол № 1 від 26 серпня 2024 р.)

Редакційна колегія:

Марецька Ю. І. – кандидатка педагогічних наук, доцентка, завідувачка кафедри педагогіки і педагогічної майстерності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

Бунчук О. В. – кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка кафедри педагогіки і педагогічної майстерності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

Рецензенти:

Рибалко Л. С. – докторка педагогічних наук, професорка, професорка кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди.

До збірника ввійшли матеріали, що репрезентують результати досліджень з актуальних питань реалізації сучасного освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти та підготовки майбутніх фахівців педагогічної освіти у закладах вищої освіти.

Електронне видання призначено керівникам закладів освіти, психологам, вчителям, науково-педагогічним працівникам закладів вищої та післядипломної педагогічної освіти, а також усім тим, хто цікавиться психолого-педагогічними проблемами підвищення якості фахової підготовки та підвищення кваліфікації педагогів в умовах європейської освітньої інтеграції.

Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, правильність фактів та посилань несуть автори статей.

УДК 378.091.212:37(100)(062.552)

© Автори публікацій, 2024

ЗМІСТ

Секція 1

Мітков Вадим АНАЛІЗ ПРАКТИК З ТЕХНОЛОГІЙ ПОЛІГРАФІЇ У СУЧАСНІЙ ДИЗАЙН-ОСВІТІ УКРАЇНИ.....	5
Майнаєв Фарідун ДО ПИТАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В УЧНІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	10
Осінчук Володимир СКЛАДОВІ РУХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З КОМП'ЮТЕРНИХ НАУК.....	15
Яворський Андрій ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГА У ВИХОВАННІ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ ПІДЛІТКІВ.....	20
Кожевникова Алла, Кузнецова Ярина, Курбатова Альона, Болотіна Валентина РОЛЬ ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ТА ХОРЕОГРАФІЇ В ПРОЦЕСІ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНЯ.....	25
Пономарець Ганна РІВЕНЬ НАУКОВОЇ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ТВОРЧОЇ МАНЕРИ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА У ДИТЯЧІЙ ПРОЗІ.....	34
Марецька Юлія, Бунчук Оксана, Виперайленко Віталій ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ.....	39

Секція 2

Федюніна Олена ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СТАНОВЛЕННЯ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ В СИСТЕМІ ЦІННОСТЕЙ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	42
Пюрко Владислав, Марецька Юлія АКМЕ-СТРУКТУРОВАННИЙ ПІДХІД ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ: ДОСВІД ФІНЛЯНДІЇ.....	46
Бунчук Оксана, Марецький Володимир РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ ПЕДАГОГІВ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ОСВІТНЬОЇ ІНТЕГРАЦІЇ.....	50

Секція 3

Євтухова Тетяна ДО ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ МЕДІАГРАМОТНОГО ВЧИТЕЛЬСТВА.....	53
Клименко Діана ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДО КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВОЇ РОБОТИ З УЧНЯМИ З ПОВЕДІНКОВИМИ ТРУДНОЩАМИ.....	57
Шершньова Олена РОЛЬ ТЬЮТОРСТВА В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	62
Анголенко Валентина, Печериця Наталія ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ ДО ФОРМУВАННЯ РЕЗИЛІЄНТНОСТІ У ШКОЛЯРІВ.....	67
Рассказова Ольга, Гринько Вікторія ВПРОВАДЖЕННЯ МОДЕЛІ СТІЙКОСТІ СПІЛЬНОТ У ПІДГОТОВКУ ЗДОБУВАЧІВ /-ОК ВИЩОЇ ОСВІТИ У ЧАСИ ВІЙНИ В УКРАЇНІ.....	71

Секція 4

Гарматенко Олександр АКТУАЛЬНІСТЬ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ ДО ФРОНТЕНД РОЗРОБКИ ВЕБ-РЕСУРСІВ.....	77
Лещенко Євгенія ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ДО СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ УЧНІВСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	81
Цибуліна Ірина ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЩОДО ЗДІЙСНЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ТЕРАПІЇ В РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЦЕНТРАХ.....	94
Гришко Світлана, Непша Олександр МЕТОДИЧНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ГЕОГРАФІЇ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	98
Сахацька Оксана ТЕХНОЛОГІЯ НАВЧАННЯ ПІДЛІТКІВ ВІЯВЛЕННЯ МОВИ НЕНАВИСТІ У МЕДІА І ЗАПОБІГАННЯ ЇЇ ПОШИРЕННЮ.....	102
Кожевников Петро ОСНОВНІ НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	108
Сергєєва Вікторія ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	113

Секція 5

Шпак Валентина, Мойсієнко Ірина ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ В УМОВАХ ДУАЛЬНОЇ ОСВІТИ: ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ.....	117
--	-----

Секція 6

Зобенько Наталія ПСИХОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА ЯК УМОВА ПРОФЕСІЙНОЇ УСПІШНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	126
Проценко Андрій, Гарбар Дмитро КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ЯК ПІДСТАВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦЯ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	131
Чорна Вікторія ПРОФЕСІЙНІ НАВИЧКИ ВЧИТЕЛІВ РЕЛІГІЄЗНАВСТВА ДЛЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТИ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	137
Тюльпа Тетяна СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ КОНТЕКСТ ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА.....	143

Секція 2

Федюніна Олена

здобувачка третього
(освітньо-наукового) рівня вищої освіти
спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки
Мелітопольський державний педагогічний
університет імені Богдана Хмельницького

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СТАНОВЛЕННЯ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ В СИСТЕМІ ЦІННОСТЕЙ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

У психологічному тлумачному словнику В. Шапара зазначено: «Цінність – поняття, яке використовується у філософії і соціології для позначення об'єктів, явищ, їхніх властивостей, а також абстрактних ідей, що втілюють у собі суспільні ідеали і виступають завдяки цьому як еталон належного» (Шапар, 2004). Поняття «система цінностей» означає предметне втілення системи діяльності та суспільних відносин, які відображають сутність життєдіяльності, історичний образ життя конкретної соціальної спільноти. Певна система цінностей втілюється, опредметнюється у тих чи інших конкретних феноменах, пов'язаних із відповідними формами життєдіяльності, у якій і здійснюється оволодіння цінностями, їх поступове перевтілення із явища «зовнішнього» у явище «для себе», тобто відбувається переведення цінностей суспільних у цінності суб'єктивно значущі для самого індивіда. Ціннісна сфера – це та психологічна інстанція, яка бере безпосередню участь у всіх процесах, пов'язаних із саморегуляцією діяльності та розвитком особистості (Музика, 2007). Особистісні цінності складають внутрішній стрижень особистості, який можна інтерпретувати як ціннісну етичну орієнтацію.

Вища освіта - це процес засвоєння змісту навчання в університеті чи іншому вищому навчальному закладі, що базується на повній загальній

середній освіті та завершується отриманням певної кваліфікації через державну атестацію. Система вищої освіти включає в себе низку закладів, що забезпечують широкий спектр підготовки та навчання, включаючи наукову, професійну та практичну підготовку. Вона сприяє досягненню освітніх та кваліфікаційних рівнів, а також підвищенню наукових і професійних навичок, перепідготовці та підвищенню кваліфікації.

Система вищої освіти в Україні має ряд переваг, які сприяють розвитку і конкурентоздатності. Вона спрямована на досягнення високого рівня наукових, творчих, мистецьких та загальних компетентностей, необхідних для відпрацювання у певній галузі або професії. Крім того, система вищої освіти України ґрунтується на принципах доступності для всіх, рівності умов, гуманізму, демократії, громадянських цінностей, а також на органічному зв'язку з історією, культурою та традиціями. Вона також ставить перед собою завдання забезпечення незалежності від політичних, громадських та релігійних впливів, і прагне до наукового та світського характеру освіти, інтеграції з науковими та виробничими структурами, а також має гнучкість. Вона визнає важливість поєднання державного керівництва та громадського управління в освіті. В Україні принципи освіти будуються на загальнолюдських цінностях, базових принципах організації освіти, на спадщині вітчизняної вищої школи та врахуванні сучасних завдань освіти.

Аксіологічний підхід ґрунтується на уявленні про цінності, що дозволяє визначати якості та властивості предметів, явищ, процесів, які можуть задовольняти потреби окремої особистості та суспільства, а також ідеї та норми. Педагогічна аксіологія вивчає процес формування системи цінностей та ціннісних орієнтацій особистості.

Соціокультурний контекст передбачає створення європейської ідентичності, що ґрунтується на розумінні спільних коренів та майбутнього єдиного європейського освітнього простору. Центральним аспектом цього простору є мовна особистість як найвища цінність суспільства, суб'єкт

історичного та культурного розвитку. Формування цілісної, гуманної мовної особистості, що спрямована на утримання цінностей національної та загальнолюдської культури, саморозвиток та моральну саморегуляцію поведінки, є головною метою освіти.

Базуючись на відтворенні основних соціокультурних зв'язків у комунікації та структурно-функціональній класифікації її різноманітних виявів, була розроблена модель формування мовної особистості на трьох рівнях. Ця модель поєднує індивідуальні здібності людини з особливостями текстів, які вона створює, і визначає поняття "мовна особистість". Мовна особистість - це сукупність здібностей і характеристик людини, які впливають на її здатність створювати та сприймати тексти, які відрізняються за структурно-мовною складністю, глибиною відображення реальності та метою.

У лінгводидактиці розрізняються три підходи до формування мовної особистості:

- методичний підхід базується на трирівневій організації мовної особистості, яка була описана раніше;
- цільовий підхід ґрунтується на комплексі мовленнєвих навичок та умінь, готовності мовної особистості до виконання різних видів мовленнєвої діяльності та різних комунікативних ролей;
- лінгводидактичний підхід спрямований на створення тривимірної моделі мовної особистості, яка включає: а) рівневу структуру мови, що включає фонетику, граматику та лексику; б) типи мовної діяльності, такі як усне мовлення, аудіювання (слухання), письмо та читання; в) ступені оволодіння мовою.

Поняття "володіння мовою" включає в себе: а) Здатність виражати заданий зміст різними способами (в ідеалі - всіма можливими у даній мові); б) Вміння вибирати зміст з використанням даної мови, включаючи розрізнення схожих, але різних за значенням висловлювань (омонімія) та знаходження спільного значення в різних висловлюваннях (синонімія); в)

Вміння відрізняти правильні мовні конструкції від неправильних; г) Прояв "селективної здатності" - уміння вибрати оптимальні засоби вираження думки, що найкраще відповідають соціальним, територіальним та іншим особливостям ситуації спілкування.

Мовна особистість представляє собою загальний образ особи, що несе в собі мовну свідомість, національну мовну уяву, знання, навички, здібності, культуру, смакта традиції. Видатний мовознавець О.О. Потебня підкреслював, що мовна індивідуальність робить особистість виразною, і чим більш яскрава особистість, тим повніше вона відображає мовні якості суспільства [1, с. 39]. Іншомовне середовище виступає як важливий фактор виховання молоді в соціокультурному аспекті. Особистість сучасної молоді сформована, на великій мірі, через мову, бо через неї людина розкриває свою індивідуальність (за словами Л. Фейєрбаха) [3, с. 96]. Успішне втілення програми євроінтеграції України можливе лише за умови, що педагогічний дискурс має український акцент, але з європейським впливом, що створює соціокультурне навчальне середовище, яке орієнтує систему освіти на формування високо духовних та толерантних мовних особистостей, які поважають інші мови та культури.

Список літератури

1. Бойченко Н.М. Етичні аспекти університетських цінностей. Софія. Гуманітарно-релігієзнавчий вісник. К.: ВЦ «Київський університет», 2014. № 1. С. 37–43.
2. Європейські цінності в українській освіті: виклики та перспективи: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (Запоріжжя, 28-29 травня 2021) / за ред. О. Тупахіної. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2021. 182 с.
3. Інтеграція в європейський освітній простір: здобутки, проблеми, перспективи: Монографія / За заг. ред. Ф. Г. Ващука. Ужгород: ЗакДУ, 2011. 560 с. (Серія «Євроінтеграція: український вимір»; Вип. 16).

Електронне наукове видання

Актуальні питання підготовки майбутніх фахівців педагогічної освіти в умовах європейської освітньої інтеграції

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з
міжнародною участю
(14 червня 2024 р.)

Всі матеріали друкуються в авторській редакції